

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/183/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4210212302
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4210212302.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti povinnému: P. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. Z., P. XXX, o vymoženie 514,11 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 17. októbra 2012, č. k. 9Er/688/2010-23, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorský úrad Záhradnícka 60, Bratislava, zo dňa 16. 09. 2010 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 9Er/688/2010, EX 18221/10u. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok), § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1 - 3, § 879j Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 1, § 53 ods. 4, § 54 ods. 1, 2, § 39 Občianskeho zákonníka. Preskúmaním Zmluvy o pôžičke vrátane Všeobecných obchodných podmienok pôžičky poskytovanej spoločnosťou Quatro, a. s., zistil, že v bode VII. Záverečné ustanovenia písm. n) všeobecných obchodných podmienok je obsiahnutá neprijateľná podmienka, a to rozhodcovská doložka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Ustálil, že takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Okrem toho mal za to, že neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči aj dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, považoval za plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň poukázal aj na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdneho dvora, ako aj zákon č. 150/2004, v dôsledku ktorého možno za nekalú podmienku považovať tú, ktorej zmyslom, alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi práva alebo brániť mu v uplatňovaní práva podať žalobu, alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, a najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory výlučne arbitrážou. Rozhodcovskú doložku považoval za neprijateľnú aj preto, že nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a nútila ho podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Vzhľadom na to, že rozhodcovskú doložku považoval za neplatnú, exekučný titul vydaný na základe takejto neplatnej rozhodcovskej doložky hodnotil za

materiálne nevykonateľný, čo predstavovalo neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie, preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol v celom rozsahu.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonnej lehote písomne odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytýkal prekročenie rámca preskúmvacej činnosti zverenej zákonom č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu považoval za prekážku pre opätovné prejednanie veci, nakoľko je právne záväzný a spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Namietal, že splnenie dôvodov podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní umožňujú exekučnému súdu konanie len zastaviť a nie vydať poverenie. Poukázal tiež na rozhodnutie Súdneho dvora C-40/08, konkrétne bod 37 a 47. Dôvodil tým, že z európskeho práva za súčasného právneho stavu nemožno vyvodzovať záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Ďalej uviedol, že komunitárne právo neukladá vnútroštátnemu exekučnému súdu žiadne iné priame povinnosti preskúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, okrem prípadu, že by bola narušená zásada rovnocennosti. Zároveň dal do pozornosti skutočnosť, že v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. Vo svojom odvolaní poukázal aj na čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože bol toho názoru, že namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva oprávneného na súdnu ochranu a porušovaniu princípov právnej istoty, čím je oprávnenému znemožňované efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu, a zároveň takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu. S poukazom na dôvodovú správu k ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka bol toho názoru, že uvedené ustanovenie v žiadnom prípade nespôsobuje neplatnosť celej rozhodcovskej doložky. Záverom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3M Cdo 11/2010 zo dňa 26. 09. 2011, ktoré priložil v prílohe.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Sudca súdu prvého stupňa predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nakoľko odvolaniu oprávneného nemienil vyhovieť, pretože rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka považoval za vecne správne (§ 374 ods. 4 OSP).

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 10 ods. 1 OSP vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 219 OSP ako vecne správne potvrdiť.

V prejednávanej veci sa oprávnený svojím návrhom, spísaným pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 16. 09. 2010, domáhal vykonania exekúcie pre vymoženie sumy 514,11 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom je Rozsudok Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s. r. o., pred rozhodcom JUDr. Mgr. Katarínou Hrehorovou Kaňuchovou zo dňa 03. 04. 2009, sp. zn. EP 70028/09, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24. 04. 2009 a vykonateľnosť dňa 28. 04. 2009. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor prvostupňovému súdu dňa 22. 09. 2010, o ktorej súd najskôr rozhodol uznesením zo dňa 27. septembra 2010, č. k. 9Er/688/2010-17, uznesením zo dňa 25. októbra 2011, č. k. 9Er/688/2010-22 a až následne napadnutým uznesením tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov v ňom uvedených zamietol.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013, sp. zn. 4Co 31/2013)

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola

uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

K samotnému záveru súdu prvého stupňa v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (jej prijateľnosti a teda platnosti) treba uviesť, že rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Formulácia rozhodcovskej doložky, obsiahnutá v bode VII. písm. n) Všeobecných obchodných podmienok, neumožňuje dať klientovi možnosť neprijať rozhodcovskú doložku, nakoľko rozhodcovská doložka je vsunutá medzi ostatné podmienky, drobným ťažko čitateľným písmom, čo značne sťažuje oboznámenie sa s úverovými podmienkami veriteľa, na ktoré zmluva odkazuje. Okrem toho zmluva je podpisovaná v čase nižšej bdelosti klienta, kedy sa klient najmä sústreďuje na získanie finančných prostriedkov a nepredpokladá, že by sa dostal s ich platením do omeškania. Navyiac, rozhodcovská doložka nespĺňa ani požiadavku písomnej formy, ktorá je klasifikovaná jej neplatnosťou, pretože nebola podpísaná účastníkmi zmluvného vzťahu. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

V tejto súvislosti pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka podáva len príkladný výpočet neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách. Prijateľnosť podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve bolo preto možné skúmať aj z iných hľadísk, než v tomto ustanovení výslovne uvedených, najmä z tých, ktoré boli v súlade so Smernicou tak, ako tomu bolo v danom prípade.

Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto štádiu konania mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.